

www.moravek-basne.cz

básně
jan MORÁVEK

napsal: Jan Morávek
ilustrace: Hana Cintlová
tisk: Lepor Kutná Hora 2011

usneme

Asi spíš bez boje se vzdát
než vlastní silou zatloukat
svými prokřehlými prsty
drát dopředu se skrz ty
miliardy mil co táhnou
miliony nás co spřáhnout
či snad v chvíli rozdělí
a jen tiše v posteli
s tím kusem mysli - co v ní zbylo
dokud se nám neztratilo
uložených paměť
rozepsaných v závěti.
Usneme.

ztracená

Ztratilas se mezi kameny
navždy mým obrazům rámů mé hlavy
některé shrbené, jiné i zlomeny
padla si do jejich postojů vřavy.

Ramena široce mají se k hrudi
statní a statnější, než kdy byl já
kdo by tě lásko má pro mě jen vzbudil
duše má chorá, hůl a záda zlomená.

Ztratilas se mezi kameny
bloudím tím sadem jich vsazených v zem
klouby mé jakoby žfhaly plameny
nevím, kde tebe, já pro tě tu jsem.

Zřít těžko oblohy stínem těch psů
strážících cesty já jimi však jdu
klidně ať zřežou mě hranou svých tesáků
půjdu stejně znovu kol, dokud tě nenajdu.

Ať by se rozcestí tisíckrát dělilo
byť by mě ti vysokí sráželi k zemi
prorvu hrb křoviskem jakkol by trnilo
a někde najdu tvůj hrob mezi všemi.

na trávníku zvadlém

Prozradil jsem sám sobě si
co za dveřmi přání
čeho stuh však rozvázal bych
přesto nemám zdání.

Proklel jsem sám sebe, zval se
- tupým, bez uznání
nechápu, proč čekám tedy
stále na pozvání.

Vysmál jsem se svojí tváří
sprostým gestem v hladině
a hádal se s tím odrazem pak
kdo je vlastně na vině.

Oholil jsem pačesů svých
že mi lépe bez nich v stavu
teď den co den hřebenem zrána
vyschlou jejich řekou plavu.

S duší padlých myšlenek
jsem prohlásil se bláznem
v tomhle světě se zahradou
na trávníku zvadlém.

Neb bych býval si už byl
víc nic neužil.

odnesena

Vzdala ses mě někde v půli
vyšlapané pěšiny
a nechala ses jiným odnést
do nebeské peřiny.

Jak tě hřála cizí náruč
ruce, padlas na ně
proč mi nechceš povědět
jak hřály tě ty dlaně.

Byť jen snem mi sbohem říci
ne tak krutě se mě vzdát
jako květ na konci stonku
nenechat mě uvadat.

Ach jak bolí poschlé tělo
jenž tím bytím samo bď
nezatouží, nepocítí
nežije ni neposní.

Sám samotný sobě snem
křehkým však při každé noci
s myslí v tebe jež ho zlomí
do černé tmy divnou mocí.

Ať mně zajme ona mocná
vzpurná žití zrada
když tě není stejn nikoho
již, kdo mne postrádá.

Vzývám všechny jenž jen paže
mají ku mě, pojdte sem
volám vás neb vaší silou
chci být také odnesen.

klepání na ní

Kdos klepl mi do dveří
strážících pokoj můj od jiných duchů
kdos jednou bouchl v ně ze druhé strany
s takovou mocí až rvalo mi v uchu.

Až zem se zatřásla
až strop se chvěl
děsně ten protivný zvuk
uvnitř zněl.

Však moje ta komora
kdo co v ni žádá?
Jen postel tu
v matraci ztuhlá má záda.

Jděte vy drzouni od mého prahu
zaklepte vedle, snad otevřou vám.
Já tady chci být
a budu i sám.

Však klepl zas kdos do těch dveří, ach běžte
zničit můj klid necht' už nikdo se nesnaží
běžte dál, běžte, ach prosím vás pryč
běžte dál od mého zápraží.

Znovu a znovu, nyní rána jen za ranou
tluče a buší jak šílená pěst
čehož to proboha šílená předpověď
čehož to zní mi tu proradná zvěst.

Snad doufám ticha, klidu a věčného spaní
jenom co kameny, hlína a prach
ulehnou, utichnou v klepání na ní
potom snad umlkne i ten můj strach.

gramofon

Tuže starý gramofon
se vyplakal mi na rameno
z temné hloubi svého zvonu
kde těžce bylo poraněno
kusu placky z černých kružnic
- jehlice se drze ryla
hrotem svým by pár melod
břitem svým vyloudila.

Těžké slzy ve křesle
mě kolébaly k spánku
já v ruce tiskl veršů mých
tu nejkrásnější stránku
tužku svou, co otupělý
slovy měla hrot
a snad i trochu uražený
jak jsem vždy za větu ho bod.

V křesle lehce kolébán
slzami, co hrály
dlouho tak až dokud oči
plakat nepřestaly.

Sueton

rovný vlas

Kštici jeho rozčísly
moc ostré bodce hřebenu
ač ku kráse, přec bolestí
od čela až k temenu.

Rudlo kůže z níž vlas čněl
v milionech kopíř
ryl v ni onen člověk chvíle
tou neohrabanou bestíí.

A chlapec plakal, ronil bolest
soustavně se zalykal
a otec či kdos to - křičel
by odmluvy si nezvykal.

Já dýchal tiše zpoza dveří
bych nevyrušil onen čas
kdy zřejmě nežli láska k děcku
důležitější rovný vlas.

škvíra v mezizdí

Zasněná křídla komářho letu
jakoby připravena na odvetu
se mnou, se ledabyle zapletla
do té pevné sítě z podsvětla
a jakoby volala tím neustálým kyvem frází
hlasem, který blížil se ze pavoučho mlází
uprostřed chtěl svobodu
byť by jakoukoli měla podobu
jen ne tu z divných čelistí
ké namísto z podlistí
teď šplhající ze stínu
chtíc ukrást v nyňší hodinu
si trochu toho moku

pro něž uváží svých kroků
ty mnohonohé bestie
pro něž nad mnou ve zdi je
ach tolik útočného chladu
zatuchlého porcí hladu
tam v té škvíře v mezidí
stkví se onho ohyzdí
černý kříž je v zádech
zuby v hmyzích kamarádech.

bratranče

Bratranče plný let hněvu zpod duše znáš
zlobu mou zašitou v tlukoucích komnatách
stehy ty spředeny do sebe v tahu rvou
útrobám nahnilým myšlenku hanebnou.

Bratranče ohluchlý zvonem mých hlasivek
jistě jsi zřel pohled co při tě k zemi stek
víčka má zahalí bulvám vždy hledí jich
očí unavených, vždy při tě není jich.

Bratranče uznaný popelem mstivých már
jen, že snad nepřál sis mě jak posmrtný dar
tuším a sic jistě nebudeš šťasten tím
již jakým bohatstvím žil jsi moc dobře vím.

v hlavě

Hlubám, tvrdě vymýšlím
skrčená víčka ve své meditaci
možná, že jsem dřívěm doby
možná, že jsem lemra asi.

Jen ten čas, kdy všichni skvělí
pro mne pravým prostorem
kde bych žít měl uvnitř sebe
s podivným tím rozporem.

Mám nějaké boule z minulosti
i pár cucfleků z předešla
ve své hlavě, uvnitř kostí
strast jiná již se nevešla.

Hlubám, tvrdě vymýšlím
skrčená víčka při svém nečase
asi se nepoznám v tom hrobném šeru
a měl bych zkusit poznat se po hlase.

host

Přišel zjevně nepozván
as tak snad tomu bylo
a teplo mého domova
jak vidno se mu zalíbilo.

Sklena vody vozila se
v meziprstí zavřena
po líci té desky stolu
ká lokty držíc ramena.

Ticha v křesle jinak znělo
stejně jak jindy když se zjeví
host podivný v rámu dveří
snade říct chce co sám neví.

Netoužebně po polévce
po pečínce, po chlebu
jen po tichu přísně touží
v nekonečném posedu.

Sychravý plášť s sebou přines
a rozmáhá se po místnosti
tuzé prochládlého temna
jenž vybije se do sytosti.

Temna, které v svitu dne je
schopno zabít zář
a rozlít po oknech duše
nekonečný kalamář.

A ta tuše nestéká
ba naopak, leptá mě dál
a bude, dokud neodejde
ten, kdo tu nikým nepozván.

na konci řádky

Našel jsem konec papíru řádky
další už není, chce se mi zpátky.

Vždycky, když najdu já tyhlety konce
chci vyrvat to srdce bijícího zvonce.

Proč jen se bát, proč ztrácet víru
proč potápět hrot, co mohl psát po papíru.
Nač duši nechat být trochu bolet
nač trpět hladem po verši sto let.

Ruka mě bolí, jak od prstů pnou se
zklamané šlachy, že nepohnou se.

Kam, vy m^í drazí, kam jen jste se dali
proč prázdna ta křesla, kde jste sedali.

Žal pálí břicho a přežít v tom vzdychu
nezdá se snadné v hlasitém tichu.

Všichni pryč a já, sám koncem řádky
nemůžu dál a už ani zpátky.

Proč jen se bát, proč ztrácet víru
proč potápět hrot, co měl psát po papíru.
Nač duši nechat být trochu bolet
nač trpět hladem po verši sto let.

nechtěný hrot

Nechtěný hrot pera drže
pod kůži se vrazil mi
čelem, poté lebku - skrze
blány mozku zalil mi
jedovatým inkoustem
těch nakažlivých myšlenek
uvnitř pyšně své si čará
a bol se dere navenek.

V dlaních skráně ustarané
dobře tuhle bolest znám
zapsaných v tisících listech
ach kolik bílých ještě mám
než se stočí poslední
by zakryl svazek mého žalu
chci zas vidět, cítit slyšet
bušit řádně v hrudi svalů.

Chci zas býti dechem, avšak
i pro mě aby dýchal svět
chci se vrátit z cizích ulic
ke dveřím v té svojí zpět.

Nechtěný hrot pera pořád
trčí uvnitř mého čela
bojím se, že brk zlým vězněm
a hlava navždy jeho cela

trosky lidu

Trosky lidu, trosky lidu
postávají v stínech zdiv
úzkostlivě úzkých ulic
žebrají na neobdiv.

Oděni v svém šatu prosta
co časem ještě nedorván
pokloněné hlavy jejich
oči nezříš žádné z stran.

Jen dlaní pak rozevřen zírám
a suché prsty podřeny
duše lehká, beze místa
srdce tíží kameny.

Soukolí těch chladných kusů
balvanný druh života
vytěžené city, hrdlo
svírá, škrtí samota.

Trosky lidu, trosky lidu
uhranulé černem koutů
pjaté dlaně káží všem, co
nevidí už, dál, že jsou tu.